

Sygn. akt IV Ka 283/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący:	SSO Waldemar Majka (spr.)
Sędziowie:	SSO Elżbieta Marcinkowska SSO Agnieszka Połyniak
Protokolant:	Ewa Ślemp

przy udziale Andrzeja Mazurkiewicza Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2015 r.

sprawy **M. W.**

syna H. i B. z domu J.

urodzonego (...) w W.

oskarżonego z art. 286 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Wałbrzychu

z dnia 3 lutego 2015 r. sygnatura akt III K 843/14

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchyla orzeczenie z punktu III jego dyspozycji o obowiązku naprawienia szkody;

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. Z. G. z Kancelarii Adwokackiej w Ś. 516,60 złotych tytułem kosztów nie opłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

IV. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych związanych z postępowaniem odwoławczym zaliczając wydatki za to postępowanie na rachunek Skarbu Państwa.

Sygnatura akt IV Ka 283/15

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w Wałbrzychu wniósł akt oskarżenia przeciwko M. W. oskarżając go o to, że:

w dniu 5 marca 2013 roku w W., woj. (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, po uprzednim wprowadzeniu upoważnionego pracownika pokrzywdzonej firmy – (...) S.A. z/s we W. w błąd co do faktu zatrudnienia w firmie (...) s.c.” z/s we W. i osiągalnych dochodach w kwocie 1320,00 złotych netto miesięcznie oraz co do zamiaru spłaty zaciągniętego zobowiązania, zawarł umowę pożyczki na zakup sprzętu komputerowego i doprowadził (...) z/s we W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 2729,75 złotych

tj. o czyn z art. 286§1 kk.

Wyrokiem z dnia 3 lutego 2015 roku (sygn. akt III K 843/14) Sąd Rejonowy w Wałbrzychu:

I. Oskarżonego M. W. uznał za winnego tego, że w dniu 5 marca 2013 roku w W., woj. (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, po uprzednim wprowadzeniu w błąd co do faktu zatrudnienia w firmie (...) s.c.” z/s we W. i osiągalnych dochodach w kwocie 1320,00 złotych netto miesięcznie oraz co do zamiaru spłaty zaciągniętego zobowiązania, zawarł umowę pożyczki na zakup sprzętu komputerowego i doprowadził (...) z/s we W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 2463,68 złotych to jest występku z art. 286§1 kk i za czyn ten na podstawie art. 286§1 kk wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

II. na podstawie art. 69§1 i 2 kk oraz art. 70§1 pkt 1 kk zawiesił warunkowo wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności tytułem próby na okres lat 3 (trzech),

III. na podstawie art. 72§2 kk zobowiązał oskarżonego M. W. do naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz (...) Bank S.A. kwoty 2463,68 zł w terminie 1 roku od dnia uprawomocnienia się wyroku,

IV. na podstawie art. 44§2 kk orzekł przepadek poprzez pozostawienie w aktach sprawy dowodu rzeczowego w postaci umowy o kredyt konsumencki z dnia 5.03.2013 r., zarejestrowanej pod poz. Drz. 63/14, przechowywanej w aktach sprawy k.17,

V. zwolnił oskarżonego od wydatków poniesionych przez Skarb Państwa od chwili wszczęcia postępowania zaliczając je na rachunek tegoż Skarbu Państwa i nie wymierzył mu opłaty.

Apelację od wyroku wywiódł Prokurator Rejonowy w Wałbrzychu zaskarżając wyrok w całości na korzyść oskarżonego zarzucając:

Obrazę przepisów prawa karnego materialnego, która miała wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 72§2 kk poprzez bezzasadne jego zastosowanie i na jego podstawie zobowiązania oskarżonego M. W. do naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz (...) Bank S.A. kwoty 2463, 68 zł, podczas gdy zobowiązanie takie było niedopuszczalne bowiem roszczenie właściwego pokrzywdzonego – (...) z/s we W. zostało zaspokojone w drodze cesji wierzytelności na nabywcę (...) Bank S.A., a tym samym realna szkoda po stronie pokrzywdzonego w chwili orzeczenia nie istniała,

a podnosząc wskazany zarzut wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wyeliminowanie z jego treści obowiązku naprawienia szkody.

Sąd Okręgowy zważył:

apelacja jest zasadna.

Rzeczywiście oskarżony popełniając przypisany mu czyn z art. 286 § 1 kk na szkodę (...) we W. doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem wskazany podmiot. Jednak jak ustalił sąd rejonowy wierzytelność wynikająca z umowy pożyczki a będąca jednocześnie przedmiotem deliktu umową cesji wierzytelności została zbyta na rzecz (...) Bank S.A. we W., a roszczenia zbywającego zostały zaspokojone przez nabywcę tej wierzytelności.

Tym samym realna szkoda po stronie pokrzywdzonego już w chwili orzekania przez sąd I instancji nie występowała, bowiem została naprawiona poprzez spełnienie świadczenia z innej niż deliktowa podstawy prawnej, a zatem

zobowiązanie oskarżonego do naprawienia wyrządzonej przestępstwem szkody poprzez zapłatę na rzecz wskazanego podmiotu kwoty 2463,68 zł nie było możliwe, a wręcz niedopuszczalne, prowadzące bowiem do nie znajdującego podstaw wzbogacenia.

Zgodnie z przepisem art. 49 § 1 i 2 kpk pokrzywdzonym jest osoba fizyczna lub prawna albo też instytucja państwowa, samorządowa lub społeczna, choćby nie miała osobowości prawnej, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez przestępstwo. Kryterium bezpośredniości, o którym mowa w wskazanym przepisie oznacza, iż pomiędzy czynem zawierającym znamiona przestępstwa, a naruszeniem lub zagrożeniem dobra prawnego nie ma ogniw pośrednich. Pokrzywdzony też jest jedynym podmiotem na rzecz którego dopuszczalne jest w postępowaniu karnym (czy to w trybie art.46 kk czy też art.72 kk) nałożenie na oskarżonego obowiązku naprawienia szkody. Przy czym szkoda ta musi istnieć w dacie orzekania.

Podobny pogląd prawny wyrażony został w postanowieniu Sądu Najwyższego z 21 lutego 2013 roku (IV KK 332/12), zgodnie z którym w sytuacji, w której pokrzywdzony dokonał cesji przysługujących mu roszczeń wynikających z przestępstwa na rzecz innej osoby, wykonanie obowiązku probacyjnego naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego staje się bezprzedmiotowe, a brak zaspokojenia osoby, która nabyła w drodze cesji prawa majątkowe przysługujące pierwotnie pokrzywdzonemu, nie może być uznane za niewykonanie obowiązku probacyjnego w rozumieniu art. 75 § 2 k.k.

Orzeczenie zatem obowiązku naprawienia szkody wobec oskarżonego z obowiązkiem zapłaty na rzecz nabywcy wierzytelności nie jest poprawne, bowiem nie posiada on statusu pokrzywdzonego. Niewłaściwe byłoby również nałożenie obowiązku naprawienia szkody z obowiązkiem zapłaty na rzecz pokrzywdzonego, skoro szkoda została naprawiona.

Wobec powyższego zaskarżone orzeczenie o obowiązku naprawienia szkody podlegało uchyleniu (art.437§1 kpk), a biorąc pod uwagę sformułowany w apelacji zakres zaskarżenia w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok podlegał utrzymaniu w mocy.

Na podstawie art. 29 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (Dz.U. nr 16 poz. 124 ze zm.) oraz § 14 ust. 2 pkt 4, §2 ust.3 i § 19 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. nr 164 poz. 1348, ze zmianami), zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz adwokata Z. G. 516,60 złotych tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

O kosztach sądowych postępowania odwoławczego, należnych Skarbowi Państwa, orzeczono na podstawie art. 624 § 1 kpk zwalniając oskarżonego od ponoszenia tych kosztów zaliczając wydatki za to postępowanie na rachunek Skarbu Państwa kierując się zasadą słuszności.